Gemeente Mook en Middelaar

Zaaknummer	**279683**
Onderwerp	**Pilot boa en structurele versterking boa-capaciteit**
Datum raadsvergadering	**5 maart 2026**
Raadscommissie	Algemene commissie
Datum raadscommissie	25 februari 2026
Programma	Sociale leefomgeving
Portefeuillehouder	I.M. van Dijk

Pilot boa en structurele versterking boa-capaciteit

Inleiding

In het Integraal Veiligheidsbeleid 2025-2028 (hierna IVB), vastgesteld door de raad op 13 maart 2025, is de volgende strategische doelstelling opgenomen:

- ‘’*Wij zijn een aantrekkelijke gemeente waar inwoners, ondernemers en bezoekers veilig zijn en zich veilig voelen om te kunnen wonen, werken, verblijven en recreëren. Een gemeente die in staat is de hedendaagse veiligheidsproblematiek aan te pakken met een balans tussen preventie, zorg en repressie en met betrokkenheid van onze veiligheidspartners en de inwoners.*’’

Uit de strategische doelstelling vloeien een aantal kernboodschappen voort:

1. We zetten in op preventie, bewustzijn, weerbaarheid, samenredzaamheid en zelfredzaamheid op het vlak van veiligheid.
2. We waarborgen veiligheid van (kwetsbare) inwoners.
3. We voorkomen en bestrijden (grootschalige) incidenten en verstoringen van de openbare orde.
4. We voorkomen, verstoren en stoppen ondermijnende activiteiten, met daarbij een goede balans tussen preventie, zorg en repressie.

Daarnaast is in het IVB vastgelegd dat toezicht en handhaving belangrijke instrumenten zijn voor het versterken van leefbaarheid en veiligheid. Boa’s vervullen hierin een cruciale rol; zij zijn aanwezig in de openbare ruimte, signaleren risico’s, spreken aan waar nodig en voeren controles uit. Om deze taken verder te versterken zijn in het IVB doelstellingen opgenomen die leiden tot een toename van toezicht- en handhavingstaken, namelijk:

- onze toezichthouders zijn actief in onze gemeente en voeren diverse (integrale) controles uit in panden, schuren en loodsen. Dit gebeurt in samenwerking met het ACT! Interventieteam;
- we houden regelmatig toezicht op recreatieve ruimtes om overlast en gevaren te voorkomen. Denk hierbij aan de recreatieplassen en de bosrijke gebieden.

Het beleidsplan benoemt expliciet dat deze inzet capaciteit vraagt en dat daarom een pilot voor extra boa-capaciteit is voorzien. Hier heeft de raad mee ingestemd. In dit voorstel wordt teruggeblikt op deze beleidsafspraak, plaatst deze in het licht van toekomstige maatschappelijke en landelijke ontwikkelingen en geeft tot slot richting aan een vervolg.

Voorstel
De raad wordt gevraagd:

1. de noodzaak tot structurele versterking van de boa-capaciteit te onderschrijven;
2. structurele financiële borging beschikbaar te stellen, zodat het college de boa-capaciteit kan vergroten.

Beoogd effect
Met dit besluit wordt geborgd dat de tijdens de pilot behaalde effecten op inzetbaarheid, zichtbaarheid, aanwezigheid duurzaam worden vastgehouden en dat de gemeente Mook en Middelaar (beter) voorbereid is op toekomstige ontwikkelingen.

Argumenten

1. *Extra boa-capaciteit vergroot de uitvoerbaarheid van het IVB toezicht- en handhavingsopgave.* Het verschil tussen één boa (oude situatie) en twee vaste boa's (pilot-capaciteit) heeft inzicht gegeven in de mate waarin de in het IVB geformuleerde doelstellingen uitvoerbaar zijn in de praktijk. Met name op het gebied van integrale controles in samenwerking met het ACT! Interventieteam en het toezicht op recreatieve en buitengebieden bleek aanvullende capaciteit van meerwaarde.

   Daarnaast zijn tijdens de pilot de volgende effecten zichtbaar geworden:
   a. *Grotere zichtbaarheid in de openbare ruimte.*
   b. *Snellere en consistenter opvolging van meldingen.*
   c. *Minder kwetsbaarheid bij uitval.*

2. *Landelijke en maatschappelijke ontwikkelingen onderschrijven de noodzaak van structurele versterking van de boa-capaciteit. Hieronder zijn de meest prominente ontwikkelingen opgesomd.*

   a. *De basis herstellen en toekomstbestendigheid vergroten.*
      Gemiddeld wordt gerekend met één boa per 3.500 inwoners om de handhavingstaken goed uit te kunnen voeren[1]. Met circa 8.000 inwoners en één vaste boa was de situatie voor de pilot ondermaats. De pilot-capaciteit voldoet ook niet aan de norm, maar past beter bij de huidige behoefte en bij de verwachte groei van het inwonertal.
   b. *Nieuwe boa-bestel vanaf 2028.*
      De Minister van Justitie en Veiligheid heeft aangekondigd dat boa's nieuwe bevoegdheden[2] krijgen, waardoor zij meer werkzaamheden zullen moeten vervullen en aanvullende opleidings- en oefenuren nodig zijn. Dit gaat ten koste van inzet in de openbare ruimte. Het is van belang om hier op tijd mee aan de slag te gaan en de capaciteit te vergroten.
   c. *Professionalisering komt beter tot zijn recht bij een versterkte boa-capaciteit.*
      Naast de verbreding van bevoegdheden bevat het nieuwe boa-bestel een professionaliseringsopgave die zich richt op passende uitrusting, met als doel de persoonlijke veiligheid en zelfstandigheid van de boa te versterken. De beoogde kwaliteitsimpuls van het ministerie levert meer rendement op bij twee dan bij één boa

[1] VNG (2025). Handhavingsbeleid & uitvoeringspraktijk. Tabel 1: gemiddeld aantal handhavers per aantal inwoners, pagina 12.
[2] Onder andere de bevoegdheid om zelfstandig de identiteit van personen vast te stelle. Zie de brief van de Minister van Justitie en Veiligheid voor het volledig overzicht.

omdat bevoegdheden, scholing en uitrusting dan structureel kunnen worden benut binnen een team.

Kanttekeningen

1. *De pilot is niet volledig volgens de oorspronkelijke opzet uitgevoerd.*
   Doel van de pilot was dat inzichtelijk kon worden gemaakt welke extra bijdrage (inzetbaarheid, zichtbaarheid, aanwezigheid) de verhoging van de boa-capaciteit als gevolg zou hebben. Helaas is door personele onderbezetting het niet mogelijk gebleken de pilot goed te kunnen toetsen. Mede door de onderbezetting is duidelijk geworden dat de oude boa-capaciteit ondermaats is. Daarnaast verandert deze beperkte toetsing niets aan de structurele opgave voor de gemeente. Gezien het belang van toezicht en handhaving voor leefbaarheid en veiligheid is besluitvorming hierover onvermijdelijk en niet afhankelijk van de uitkomst van de pilot alleen.
2. *De effectiviteit van extra boa-capaciteit hangt af van goede ketensamenwerking.*
   Structurele versterking van de boa-capaciteit versterkt de uitvoeringskracht van de gemeente. Echter blijft het effect mede afhankelijk van de samenwerking met ketenpartners zoals politie. Wanneer afstemming, informatie-uitwisseling en gezamenlijke werkwijzen onvoldoende zijn ingericht, zal personele uitbreiding niet automatisch leiden tot betere resultaten in de praktijk.

Financiën

In 2026 kan de uitbreiding gedekt worden uit resterend budget van de pilot gecombineerd met bestaande formatieruimte. Vanaf 2027 en verder zal in de begroting ca. €70k meer opgenomen worden in de formatie om de uitbreiding te bekostigen. Dit wordt meegenomen in de kadernota.

Uitvoering

De uitbreiding kan op korte termijn gerealiseerd worden door de tweede boa een vaste aanstelling bij gemeente Mook en Middelaar aan te bieden.

Bijlage(n)

1. Brief van de Minister van Justitie en Veiligheid aan de Tweede Kamer

Mook, 3 februari 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De gemeentesecretaris	De burgemeester
drs. W. Mariman	I.M. van Dijk